

КОНЦЕПЦИЯ

**за стратегическо управление на
Окръжен съд – Търговище**

от

**Силвия Петрова Петрова –
съдия в Окръжен съд – Търговище,
кандидат за заемане на длъжността
„Административен ръководител -
председател на Окръжен съд –
Търговище”**

юни, 2014 година

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

На основание чл. 194б, ал. 1, т. 2 от ЗСВ Ви представям концепция за стратегическо управление на Окръжен съд – Търговище, изготвена в качеството ми на кандидат за заемане на длъжността административен ръководител - председател на Окръжен съд – Търговище.

Концепцията е изготвена въз основа на информация от годишните отчетни доклади на съдилищата от Търговищкия съдебен район за 2013 година, годишния отчетен доклад на Апелативен съд – Варна за 2013 година, доклади и констатации от направени проверки от Апелативен съд – Варна и Инспектората към ВСС през 2013 и 2014 година, отчетен доклад на Окръжна прокуратура – Търговище, разговори с колеги, съдебни служители и специалисти.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

Мотивите, които ме ръководят, за да се кандидатирам за длъжността административен ръководител на Окръжен съд – Търговище, са свързани преди всичко с формираното през годините мое отношение към професията на съдията, с отношението ми към съда като институция, и към съдебната система като цяло. Моето отговорно, професионално и безпристрастно отношение към професията ме прави особено чувствителна и притеснена по повод отношението на обществото към тази професия и към съдебната система. Считаю, че като ръководител на Окръжен съд – Търговище, със своите лични качества на почтеност, толерантност и справедливост, ще допринеса за формирането на по-високо обществено доверие в правораздаването и в органите на съдебната власт.

Имам 35 години юридически стаж, от които 27 години като съдия. Преминала съм през всички нива в йерархията на съдийските длъжности на районно и окръжно ниво. През тези 27 години, освен съдийски, натрупах и значителен житейски и административен опит като ръководител на различни нива в системата. Била съм председател на Районен съд – Търговище. В продължение на 10 години, до създадената в един момент промяна в ЗСВ, въведа ограничаване за заемане на административни длъжности поради въвеждане принципа на мандатност и за заместниците, бях заместник-

председател на Окръжен съд – Търговище. Втори мандат съм председател на Етичната комисия в този съд.

За мен е особено важно състоянието на Окръжен съд – Търговище като институция, условията, при които работят съдиите и служителите, възможностите за професионалната реализация и кадрово израстване на колегите ми, както и трудностите, съпътстващи тези процеси. Съзнавам, че административният ръководител носи изключителната отговорност за успешната работа на институцията, която представлява, и произтичащите от съдебната дейност нагласи в обществото към нея. Ролята на административния ръководител е да определи целите и механизмите, чрез които да работи ръководеният от него екип, да мотивира всички така, че резултатите от съдебната дейност в най-голяма степен да съответстват на конституционните и законови изисквания, на очакванията на обществото и гражданите.

Желанието ми да стана ръководител на Окръжен съд – Търговище до голяма степен се основава на настоящата организация и състоянието на същия. В Окръжен съд – Търговище работят доказани професионалисти – съдии и служители, със стаж повече от 15 години. Хора с висок морал и професионализъм, доказали през годините на съвместната ни работа желанието си да спомогнат за едно по-високо обществено доверие към институцията, утвърждаване върховенството на закона, демонстрирайки чисто човешко отношение към проблемите на хората с нужди от съдействие на съдебната институция.

В Окръжен съд – Търговище има много добра атмосфера на работа и взаимодействие, липса на напрежение и противопоставяне. Налице е доверие между колегите и ръководството на съда - задължителен елемент, за да се получи добър синхрон, добра организация на работа. Резултатите от тази работа на съда бяха забелязани и получиха за пореден път висока оценка при извършената през 2013 година ежегодна проверка от страна на Апелативен съд – Варна. От шест окръжни съдилища в района на Апелативен съд – Варна, Търговищкият окръжен съд е на първо място по бързина и качество на правораздаване. В началото на настоящата година добрата работа на Окръжен съд – Търговище бе отразена в актовете за проверка, съставени от Инспектората на ВСС. Ревизиите от Инспектората на ВСС завършиха с оценка „много добра“ за работа на съда.

Всичко изложено по-горе ми дава енергия, ентузиазъм и воля да вложа още по-големи усилия, знания и опит, за да бъде запазено в Окръжен съд – Търговище всичко постигнато досега.

На последно място искам да посоча, че желанието ми да стана ръководител на Окръжен съд – Търговище, се корени и в огромните промени, които настъпиха и предстоят да настъпят в съдебната система във връзка с информационните технологии. Преди години, макар и малък съд, Окръжен съд – Търговище бе един от първите в страната, в които съдиите започнаха работа с компютри. Компютри „влязоха“ и в съдебните зали. Всичко това продължава да се развива с бързи темпове. Промените са генерални, влияещи върху всички области на правораздавателната дейност, поради което искам да дам своя труд и знания, като спомогна всички нови информационни технологии и програмни продукти в тази област да бъдат внедрени и заработят ефективно в Окръжен съд – Търговище.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКРЪЖЕН СЪД – ТЪРГОВИЩЕ. ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ В ДОСЕГАШНАТА МУ ДЕЙНОСТ.

Търговищкият съдебен район съвпада в административно отношение с територията на област Търговище и обхваща 5 общини – Търговище, Попово, Омуртаг, Опака и Антоново. На територията на община Търговище функционира Районен съд – Търговище. Районен съд – Попово действа на територията на общините Попово и Опака, а Районен съд – Омуртаг – на територията на общините Омуртаг и Антоново.

Търговище е най-слабо населената област със 118 769 жители към края на 2012 година. Броят на жителите спада значително по-бързо от населението в страната като цяло. За последните 12 години той е намалял с близо 14% при средно 8,2% за България. Естественят прираст е отрицателен като продължава да се понижава през последните години. Механичният прираст (разликата между заселилите се и изселилите се) в областта също е отрицателен, но засилената емиграция от 2007-2010 г. намалява през последните години. Районът е със слабо развита икономика и висока безработица. Според изследване на Института за пазарна икономика „Регионални профили показатели за развитие“ за 2013 година Търговище е една от сравнително бедните области в България. Предприемаческата

активност е слаба, броят на нефинансовите предприятия на 1000 души от населението е 31 при 50 средно за страната. Налице е отлив от чуждестранни инвестиции.

Посочените демографски и икономически фактори обуславят в известна степен оформилата се през последните години тенденция за намаляване на постъпилите в окръжния и в районните съдилища дела, в резултат на което натовареността на магистратите спадна около и под средната за страната.

1. Кадрова обезпеченост.

Щатна численост на Окръжен съд – Търговище към 01.06.2014 г.:

- 14 магистрати, от които един е младши съдия.
- 24 съдебни служители - съдебен администратор, главен счетоводител, административен секретар, 21 служители на експертни и технически длъжности.

В съда са обособени три отделения – наказателно, гражданско и търговско.

Съдиите в Окръжен съд – Търговище са с дългогодишен професионален опит и с оценка „много добра” от периодичното им атестиране. С ранг „Съдия във ВКС и ВАС” са 12 съдии, един е с ранг „Съдия в АС”.

Незаети щатове за магистрати няма.

Средно месечната натовареност по щат на един съдия на база 12 месеца за 2013 година е:

- по постъпили дела - 4.76
- по дела за разглеждане - 5.24
- по свършени дела - 4.64

Средно месечната натовареност по щат на един съдия, разглеждащ наказателни дела за 2013 година е:

- по постъпили дела - 3.15
- по дела за разглеждане - 3.48
- по свършени дела - 3.14

Средно месечната натовареност по щат на един съдия, разглеждащ граждански и търговски дела за 2013 година е:

- по постъпили дела - 6.38
- по дела за разглеждане – 7
- по свършени дела - 6.13

Средната натовареност по щат в окръжните съдилища за 2013 г. е 9.18, което показва, че Търговищкият окръжен съд е сравнително слабо натоварен съд в страната.

Незаети щатове за служители – един. Налице е предложение на Комисия „Съдебна администрация” при ВСС за намаляване на щатната численост на съда с незаетата бройка.

Към настоящия момент съотношението служители/магистрати е 1,71 при средно за страната - 1,89.

Всички назначени служители отговарят на изискванията на Единния класификатор. Всички съдебни служители работят добре в екип и при изпълнение на задълженията си следват принципите на взаимозаменяемост и взаимопомощ. Взаимодействието между службите се основава на разбирателство и колегиалност. Тези принципи и добрите практики в това отношение спомагат за бързото, качествено и акуратно обслужване на гражданите, за утвърждаване престижа и авторитета на съдебната институция.

Финансовата и счетоводната дейност на съда е изцяло организирана и съобразена с нормативните изисквания и принципите на законосъобразно и целесъобразно разходване на бюджетните средства в рамките на утвърдената бюджетна сметка на съда.

Ежегодно се изпълнява задължението на работодателя за провеждане на профилактични медицински прегледи в съответствие с изискванията на Закона за здравето, Закона за здравословни и безопасни условия на труд и Наредба № 3/28.02.1987 г. Магистратите и съдебните служители, работещи ежедневно с компютър, бяха снабдени с лични препразни средства – очила за работа с компютър.

2. Правораздавателна дейност и управление на делата в Окръжен съд – Търговище.

През 2013 година в Търговищкия окръжен съд са постъпили общо **801 броя дела** при 830 за 2012 година; 795 за 2011 година; 830 за 2010 година и 773 броя дела за 2009 година.

Постъпилите през 2013 година дела се разпределят по видове, както следва: граждански дела - 273 броя, търговски дела – 238 броя, фирмени дела – 25 броя и наказателни дела – 265 броя. В процентно съотношение спрямо всички постъпили дела е налице увеличение на търговските дела и на НОХ делата, намаление на въззивните граждански и търговски, запазване на процента на първоинстанционните граждански дела.

Делата се образуват в деня на постъпването им, и едновременно с това се разпределят по докладчици с помощта на специален програмен продукт при стриктно гарантиране на принципа на случайния подбор. За извършения случаен избор се съставя протокол, копие от който се прилага по всяко дело.

Качество на правораздаването и срочност

През 2013 г. са свършени общо **779 бр.дела**. От общо свършените 779 бр. дела в **3-месечен срок** са били свършени 739 дела или **94,86%** при 94,6% за 2012 г. В 3-месечен срок са свършени **95,8%** от гражданските дела; 94% от търговските дела; 94,3% от наказателните дела. Частните граждански, търговски и наказателни дела са свършени 100% в 3-месечния срок.

През 2013 г. **процентът на отложените НОХД е 40%**, при 45,45% за 2012 г.; ВНОХД – отложени **3,2%** при 3,6% за 2012 г.

Граждански дела отложени – **10,5%**, при 8,3% за 2012 г.; въззивни граждански дела отложени – **3,17%**, при 5,5% за 2012 г.

Като цяло е налице подобряване на показателя отложени дела през 2013 година.

Качество на съдебните актове

От постановените през 2013 г. съдебни актове по НОХД са били обжалвани 25 акта, от които през 2013 г. са се върнали от АС – Варна 16 потвърдени, 5 отменени и 4 изменени акта или в процентно изражение – 64% потвърдени; 16% изменени и 20% отменени. От свършените 121 бр. ВНОХД са отменени 10 бр., изменени – 10 бр. и потвърдени - 47 бр.

От разгледаните 69 бр. първоинстанционни граждански дела с постановени съдебни актове, през 2013 г. са обжалвани 18 бр., върнати след проверка – 20 броя, като 15 бр. са потвърдени и 5 бр. изменени. **Няма отменени** съдебни актове. От свършените 126 бр. въззивни гр.дела с решения, са обжалвани 38 бр. дела през 2013 г., върнати от ВКС – 36 бр. като по **34 бр. дела не е допуснато касационно обжалване**, изменени са решенията по 2 бр.дела.

От решенията през 2013 година по същество 42 въззивни търговски дела - по 4 от делата решенията са били отменени с постановяване на ново решение, по 1 от делата решението е било

обезсилено, брой изменителни – 7, решението оставено в сила – 30 броя.

От свършените 104 бр. първоинстанционни търговски дела са обжалвани 52 бр. дела през 2013 г. Резултати от второинстанционна проверка: потвърдени – 6 решения и 22 определения; частично отменени 6 бр. решения.

Добрите резултати, постигнати от Окръжен съд – Търговище, са намерили отражение и в констатациите от проверката, извършена от Апелативен съд – Варна за периода 01.01. 2013 г. – 01.11. 2013 г. В докладите от проверките по отделения се правят констатации за постигнати много добри резултати от работата на всички отделения на Окръжен съд – Търговище. За гражданско отделение констатациите са за много добра работа по подготовка на делата за съдебно заседание – проверка на редовността на исковата молба; по първоинстанционните дела се изготвят подробни доклади с очертаване предмета на спора и правното основание, отделяне на спорното и безспорното, разпределянето на доказателствената тежест. От всичко разгледани дела за периода: отложени дела – 8 бр. първоинстанционни и 3 бр. въззивни гр. дела, като причините са изцяло обективни – за назначаване на експертизи и събиране на други доказателства. По този показател ТОС се нарежда на **първо място в апелативния район**. Такива са констатациите и за търговските дела, където процентът на отложените дела спрямо насрочените е изключително нисък - **8,74%**. Отличните резултати по този показател са резултат от констатираната системна употреба на предвидените в ГПК санкционни механизми спрямо участниците в процеса. Всички съдебни актове са **изготвени в 1-месечен срок**. Подобни са констатациите и за наказателното отделение на Окръжен съд – Търговище.

Докладът на Апелативен съд – Варна за 2013 година също подчертава добрата работа на магистратите от Окръжен съд – Търговище. Отбелязва се, че окръжните съдилища от апелативния район са решавали делата в 3-месечен срок в диапазон от 84% до 95% или средният процент на решените дела в 3-месечен срок от окръжните съдилища в апелативния район – Варна е **86%**, като най-добър резултат има Окръжен съд Търговище - **95%**. С най-много свършени наказателни дела в 3-месечен срок е ОС – Търговище – **94%**. За гражданските и търговски дела най-висок процент свършени дела в тримесечен срок има ОС - Търговище – **95%**, следван от ОС - Варна – **86%**. Налице е стабилност на качеството на постановените

съдебни актове от съдиите от наказателното отделение на Търговищкия окръжен съд. Свършването на гражданските дела в кратки срокове и малкият брой на отложените производства се дължат на своевременното образуване и докладване на делата на определените по случаен принцип докладчици, произнасянето по направените доказателствени искания в разпоредителни заседания, прецизната им подготовка за съдебно заседание. Отлагането на делата по причина на направени пред въззивната инстанция доказателствени искания, е сведено до минимум, с оглед разпоредбите на новия ГПК, изискващи по-строга процесуална дисциплина на страните.

В началото на настоящата 2014 година със заповед № ПП-01-16 от 05.03.2014 година и заповед № ПП-01-44 от 01.04.2014 година, на основание чл. 58 от ЗСВ, бе разпоредено извършването на комплексна планова проверка от Инспектората към ВСС на работата на Окръжен съд – Търговище във връзка с образуването, движението и приключването на гражданските, търговските и наказателните дела за периода 2012 г. и 2013 г. Тази проверка завърши със следните изводи, посочени в съответните актове за резултатите от извършената проверка:

За наказателно отделение: Всички дела се разпределят чрез системата за електронно разпределение на делата при спазване принципа на случайния подбор. През проверявания период съдиите, които разглеждат наказателни дела, са работили **много добре**, спазвали са законоустановените срокове. Дадените препоръки за спазване на сроковете по чл. 376, ал. 1 от НПК и използване пълноценно възможностите на чл. 94, ал. 4 от НПК са за инцидентни случаи, които следва да се преодолеят.

По граждански и търговски дела: постъпилите дела се образуват в деня на постъпване на исковата молба или най-късно на следващия ден. По разглежданите първоинстанционни граждански и търговски дела съдиите се **произнасят** по редовността на исковата молба в срок **от 1-5 ден** от образуването на делата. Първо съдебно заседание по делото се насрочва в рамките на около **месец** след определението по чл. 140 от ГПК. През 2012 и 2013 г. няма дела с отменен ход по същество, което налага извода за **много добра предварителна подготовка и проучване на делата**. През този период **всички решения**, с изключение само на едно дело, са обявени в срока по чл. 235, ал. 5 от ГПК. Стриктно и съобразно законовите разпоредби е организирана административно-деловодната дейност на съда. Всички книги за 2012 г. и 2013 г. са по утвърден образец,

съгласно изискванията на ПАРОВАС /отм., но действал през разглеждания период/. Като цяло е посочен изводът, че **бързината на правораздаването и приключване на съдебните производства в разумни срокове е наложено като цел, стил и метод на работа на Търговищкия окръжен съд.**

За доброто качество на правораздавателния процес в Окръжен съд – Търговище спомага и активното включване на съда в Програмата на НИП за регионални обучения като през последните години са проведени 4 обучения по различни теми с лектори съдии от ВКС.

През 2013 година на основание чл. 15, ал. 1 от ЗСРС, председателят на Търговищкия окръжен съд е дал общо 31 броя разрешения за използване на СРС по чл. 3 от ЗСРС, от които 4 броя са за продължаване на срока. От дадените 31 броя разрешения за използване на СРС по чл. 3 от ЗСРС, по всички е предоставена информация за прекратяване на използването на СРС. По 15 броя са поискани и са дадени разрешения за унищожаване на цялата събрана информация, която няма да послужи за изготвяне на ВДС, съгласно чл. 175, ал. 6 от НПК. По 5 броя е поискано разрешение за частично унищожаване на събраната информация, която няма да послужи за изготвяне на ВДС. По 5 от дадените разрешения са изготвени ВДС, съгласно чл. 176 от НПК, и са предоставени за съхранение в ”Регистратура за класифицирана информация” в срок. По 6 броя не са били събрани данни и има уведомления за преустановяването им.

3. Сграден фонд и информационно-технологично осигуряване на Окръжен съд Търговище.

Сграден фонд

Търговищкият окръжен съд ползва предоставената с решение № 47 от 05.02. 1999 година на Министерския съвет част от недвижим имот - публична държавна собственост. В т. нар. ”Съдебна палата” – Търговище се намират също Административен съд, Районен съд, Окръжна и Районна прокуратури и служители на ”Агенция по вписванията”.

Създадени са много добри условия за работа на всички магистрати и служители. Предстои освобождаване на няколко работни помещения, заемани към настоящия момент от служители на Агенцията по вписванията. Това ще даде възможност за подобряване

условията за работа на част от съдебните служители. Находящото се на втория етаж работно помещение, заемано от т.нар. „Търговски регистър” ще бъде удачно да се ползва от служителите от Служба „Призовки”, като се обособят работни места за тях. Понастоящем те ползват помещение от 4 кв.м.

Част от помещенията, които ще бъдат освободени от Имотния регистър на първия етаж, могат да се обособят като **стая за изслушване на деца** по спорове за родителска отговорност – т.нар. „синя стая”.

От 2011 година в сградата на Съдебната палата е обособена **адвокатска стая**. Удачно е стаята да се оборудва с компютър, снабден с Интернет и програма „Апис”, тъй като често по делата се явяват адвокати, практикуващи извън гр.Търговище.

Работи система за контрол на достъпа до „Съдебната палата” и видеонаблюдение - вътрешно и външно. Ограничен е достъпът до съдиите.

Осигурен е достъп на инвалиди до всички етажи на Съдебна палата, тъй като от началото на 2013 година, в сградата работи изграден вътрешен асансьор. Основният проблем в тази сфера от дейности от години е лошото състояние на отоплителната система. Направени са постъпки пред Министерство на правосъдието за осигуряване на средства за цялостна подмяна на отоплителната инсталацията.

Във връзка с генерална реконструкция на централния градски площад, на който се помещава „Съдебната палата”, част от стъпалата към входовете на сградата бяха разрушени, поради което ще са необходими спешни мерки до приключване на реконструкцията през м. октомври, 2014 година, за ремонт и укрепване на стълбищната конструкция.

Информационно-технологично осигуряване на Окръжен съд – Търговище

Окръжен съд – Търговище работи с програма САС "Съдебно деловодство" на ИО - АД Варна. Програмният продукт е актуализиран по проект на ОПАК. По този проект е направено обновяване на системите за управление на съдебните дела, създаване на централен уеб, базиран интерфейс за публикуване на съдебните актове, съобразно новите изисквания на ВСС и промените в законодателството.

В Окръжен съд – Търговище е въведена електронна папка за делата, която позволява да се съхраняват в електронен вид всички създадени и постъпващи документи. Към настоящия момент електронната папка се попълва само с част от входящите по делото документи като е необходимо развитие на тази техническа възможност и попълване на електронната папка с всички необходими за работата на съдията документи чрез трансформирането им в подходящ за ползване електронен формат.

Случайното разпределение на делата е осигурено технически чрез програмния продукт на Висшия съдебен съвет. Съгласно утвърдените "Вътрешни правила за случайното разпределение на делата", съответният зам.-председател въвежда видовете дела в програмата за определяне на докладчик, след вписването им в регистъра.

На интернет страницата на съда <http://www.justicetg.org> се публикуват графици за насрочените дела и постановените актове по свършените дела. Спазени са всички изисквания на ВСС за достъпност на информацията по публикуваните актове.

Продължава усъвършенстването на "интранет страница" на съда, която спомага за по-добрата вътрешна комуникация. На страницата се публикуват всички важни документи - заповеди, писма, тълкувателни решения на ВКС, информация за предстоящи събития, календар със задачи. Всички съдии разполагат с програмен продукт "Апис 7".

Всички работни места са оборудвани с компютри. В две от залите на ОС-Търговище са инсталирани компютризирани системи за звукозапис по време на заседанията.

Изградена е система за електронен обмен на данни между Окръжен съд – Търговище и Агенция по вписванията за изпращане по електронен път на подлежащите на отразяване в Търговския регистър актове.

На основание чл. 4, ал. 1 от Закона за ограничаване плащанията в брой в Окръжен съд – Търговище в служба "Регистратура" са въведени в експлоатация ПОС-терминални устройства, чрез които без преводна такса могат да се внасят суми по транзитната и набирателната сметка на Окръжен съд гр. Търговище.

III. Достижения и проблеми в дейността на районните съдилища от Търговищкия съдебен район.

През 2013 година в районните съдилища от Търговищкия съдебен район са постъпили общо **4660 броя дела** при 5638 броя дела за 2012 година, от които: граждански - 3145 броя дела, при 3846 дела за 2012 година; наказателни - 1515 дела, при 1792 дела за 2012 година.

В Районен съд – Търговище по щат през 2013 година са работили 10 съдии, от които двама са били командирани безсрочно в Районен съд – Варна и в Районен съд – София. Към настоящия момент съдиите в ТРС по щат са 9 поради преназначаване на един съдия по реда на чл. 194 от ЗСВ в СРС. Служителите в ТРС са 26. В Районен съд – Попово работят 4 - ма съдии и 19 съдебни служители. В Районен съд – Омуртаг през 2013 година са работили 4-ма съдии и 15 съдебни служители. Към настоящия момент работят по щат трима съдии поради преназначаване на един съдия по реда на чл. 194 от ЗСВ в Районен съд – Варна.

Средната натовареност на магистратите от района на Окръжен съд – Търговище е както следва: Търговишки районен съд при работещи 10 съдии - 26,98; Поповски районен съд – при 4 съдии – 28,40 и Омуртагски районен съд – при 4 съдии - 20,92. И трите районни съда са с натовареност под средната за страната за този вид съдилища. Това обаче способства за много добрата работа както на съдиите, така и на съдебната администрация. И на трите съда бе извършена комплексна планова проверка от Инспектората към ВСС през м. март 2014 г. От получените засега Актове за констатациите от ревизиите е констатирана много добра работа на съдиите, сръчност и бързина на разглеждане на делата и постановяване на изготвяните съдебни актове.

Както в Окръжен съд – Търговище, така и в районните съдилища, намалява постъплението на делата, преди всичко на гражданските – през 2013 година е налице намаление със 701 бр. дела в сравнение с 2012 г. В районните съдилища най-голям относителен дял от разглежданите дела имат делата, свързани със заповедното производство. И трите съдилища традиционно подържат добри показатели за качество на правораздаване. Така, по наказателните дела **67,1%** от присъдите и решенията се потвърждават, **14,3%** се изменят и **4,3%** се отменят. По граждански дела – **51,6%** се потвърждават, **29,36%** се изменят и **7,14%** се отменят.

В доклада на АС – Варна за 2013 година се отбелязва, че най-висок процент на свършени в 3-месечен срок дела имат районните съдилища от Търговищкия съдебен район, а именно – **94%**, следвани от районните съдилища на съдебен район Разград – **91%**, съдебен

район Добрич с 88%, съдебен район Силистра – 88%, съдебен район Шумен – 86% и съдебен район Варна – 76%. Търговищкият съдебен район има най-висок процент решени в 3-месечен срок наказателни дела – 96%.

По отношение на гражданските и търговски дела на първо място са районните съдилища от района на Търговище и Разград – 93%. Като цяло на първо място е Търговищкият съдебен район, в който общият процент на решените в 3-месечен срок дела възлиза на 94% , като най-висок процент решени в 3-месечен срок наказателни дела има РС – Търговище, а именно 98%, следван от РС – Попово - 96% и РС – Омуртаг – 88%. За гражданските дела най-висок процент решени в 3-месечен срок дела има РС – Търговище – 94%, следван от РС – Омуртаг – 93% и РС – Попово – 90%.

Във всеки районен съд работи ДСИ и съдия по вписванията. В ТРС работят двама ДСИ и двама съдии по вписванията.

От трите районни съда най-сериозен проблем **по отношение материално-техническото обезпечаване** съществува в Районен съд – Омуртаг. По отношение на него стои от много години проблемът за липса на подходяща сграда. ОРС се помещава в част от триетажна сграда, където се помещава и Община Омуртаг. Площта от около 400 кв.м., ползвана от ОРС, е крайно недостатъчна за нормалното функциониране на съдебната администрация, и не позволява създаване на условия за спокойна работа на съдиите. Наред с това РС – Омуртаг не е в състояние да подsigури помещения за съхраняване на документи и архив според новите законови изисквания, каквито поставя и Законът за защита на класифицираната информация. Няма възможност за отделно съхраняване на архивите на СИС и Служба по вписванията и понастоящем те се намират в общо помещение с площ от около 4 кв.м.

Всичко това налага да бъде поставен отново и настоятелно въпросът пред Министерството на правосъдието за вземане на спешни мерки за осигуряване на съдебна сграда за нуждите на този съд.

В Районен съд – Омуртаг има нужда от обновяване на техниката – необходимо е да се закупи копирна машина от висок клас, да се подмени част от компютърната система, придобита преди 2008 г., тъй като тя е морално и технически остаряла.

IV. Цели за развитието на Окръжен съд – Търговище. Мерки и предложения за тяхното достигане.

Безспорно, главните цели за управление на органите на съдебната власт, в частност и на съдилищата, са общи. Тези цели са продиктувани от Конституцията и законите на страната, както и от изискванията на обществото към съдебната система. Тези цели са преди всичко свързани с правораздавателната дейност на съдилищата.

1. Повишаване качеството на правораздаване.

В Окръжен съд – Търговище качествено, бързото и достъпно правосъдие е издигнато в основна цел. В тази насока достигнатите резултати, както се посочи по-горе, са значителни. Предвид това занаяпред основната задача на ръководството на съда, и в частност на неговия ръководител, ще бъде **запазването и надграждането на тези резултати.**

Наред с това следва да се стремим към постигане на европейските стандарти в правораздаването, основаващо се на принципите на върховенството на закона, защитата на човешките права и равен достъп до правосъдие. Това ще се постигне чрез продължаващо непрекъснато повишаване квалификацията на съдиите и съдебните служители.

Текущо обучение на магистрати, съдебни служители, съдебни заседатели, стажант-юристи, вещи лица.

1.1.В Стокхолмската програма, която определя приоритетите на Европейския съюз в сферата на правосъдието, свободата и сигурността за периода 2010—2014 г. се казва: „...За да се развие истинска европейска съдебна култура и култура в областта на правоприлагането, от съществено значение е да се засили обучението по въпроси, свързани със Съюза, и то да стане систематично достъпно за всички професии, участващи в изграждането на пространството на свобода, сигурност и правосъдие. Това включва съдии, прокурори, съдебни, полицейски, митнически и гранични служители. Следва да се предвидят схеми за систематично европейско обучение, което да се предлага на всички органи, работещи в тази област. ...”.

Това налага извода че обучението на магистратите в областта на правото на ЕС е приоритетно. Все повече са случаите, поставени за разглеждане пред съдилищата, включително и тези от Търговищкия

съдебен район, с трансграничен елемент. Текущото обучение на магистратите, осъществявано засега основно от НИП, винаги ще бъде приоритет на съдебната власт.

В Окръжен съд – Търговище е установена практика на ежегодно провеждане на обучения по Програмата за финансиране на регионални обучения на Националния институт на правосъдието. В тези обучения лектори са основно съдии от ВКС. Участието на прокурори и разследващи полицаи в регионалните обучения по НК и НПК, допълнително оказват благоприятен ефект върху качеството на правораздавателната дейност в рамките на съдебния район. Повишаване квалификацията на съдебните служители има пряк и непосредствен ефект върху срочното и качествено администриране на делата, съответно върху бързината на процеса.

Във връзка с прокламираната приоритетна цел за обучение на всички нива в съдебната система, имам идея, която съм убедена, че може да бъде реализирана.

Въз основа на Строително разрешение №3 от 19.01. 2001 година, издадено на името на Окръжен съд Търговище, в сутеренния етаж на сградата, с оглед сключен договор за наем с лице, осъществяващо търговска дейност, бе извършено преустройство и обособяване на заведение за обществено хранене. След прекратяване на наемните отношения с търговеца през 2009 година, процесният обект, който е с обща застроена площ от 345.16 кв.м., не се използва. Бяха проведени две процедури за отдаване на обекта под наем, но интерес не бе проявен. Обектът се нуждае от реконструкция.

В същото време Наредба № 4 от 10.01. 2008 г. за правилата и нормите за безопасност и охрана при проектиране, строителство, реконструкция, модернизация и експлоатация на обектите на съдебната власт, приета от Министерство на правосъдието, регламентира специфични правила и норми за безопасност и охрана на обектите на съдебната власт при експлоатация, реконструкция и модернизация на съществуващите сгради. Така приетите специфични правила изискват сериозен подход при преценка относно бъдещото ползване на въпросния обект.

Ето защо бих положила усилия като административен ръководител на Окръжен съд – Търговище, ако получа Вашето доверие, с активното участие и съдействие на Министерство на правосъдието като орган, който управлява имуществото на съдебната власт съгласно чл. 130а, т. 2 от Конституцията, за **реконструкция на въпросното помещение в Учебно-информационен център** чрез

обособяване на конферентна зала или няколко зали за семинари, обучения, презентации. Създаването на такава база ще позволи същата да се ползва не само от магистратите и съдебните служители от Търговищкия съдебен район за регионални обучения, но и за провеждане на съвещания и **обучения на апелативно и национално ниво.**

Залата в този център може да се ползва за пресконференции, давани от ръководството на съда, за провеждане на Дни на отворените врати в органите на съдебната власт, за срещи и мероприятия на различни структури за борба с престъпността при необходимост от общи действия. Част от обекта може да се обособи като Зала за медиация, която да се предоставя безвъзмездно по искане на медиатор за разглеждане на отнесен пред него спор.

Този учебно-информационен център би могъл да бъде отворен в определени часове от седмицата за граждани, които ще могат да получат разяснения по дадена процедура или друг въпрос, който касае работата на съда. Центърът може да бъде средище за сътрудничество и взаимодействие между различните гилдии от професията чрез организиране на общи обучения.

От обучение се нуждаят съдебните заседатели, така и вещите лица, и бих действала за организиране и провеждане на такива обучения.

При наличие на подходяща материална база за провеждане на обучения, резултатите от тях биха били успешни, защото залата ще бъде оборудвана с нужната техника за презентации.

Търговищкият учебно-информационен център би могъл да се ползва като база от Националния институт на правосъдието за обучения извън София. Град Търговище е разположен на 100-120 км. от гр. Варна, гр. Русе, гр. Велико Търново и гр. Сливен. Разходите за провеждани обучения в Търговище биха били по-ниски с оглед цените за настаняване в града.

Извън прякото ползване на Центъра за нуждите на съдебната система, същият ще може възмездно да се предоставя почасово на външни лица и организации за конференции, семинари, културни мероприятия, по който начин **ще могат да се акумулират приходи от него.**

При такава организация на ползване на обсъжданото помещение, охраната на същото ще може да бъде ефективно осъществявана в съответствие с посочената по-горе Наредба № 4 на МП от 10.01.2008 година.

Осигуряването на финансирането на такъв проект е голямо предизвикателство, с което бих се наела.

Бих съсредоточила усилията си за търсене на финансиране по европейски програми.

През м. май 2014 година Министерският съвет одобри проекта на оперативна програма „Добро управление” 2014-2020г. като основа за провеждане на официални преговори с Европейската комисия. Бюджетът на ОП „Добро управление” за периода на изпълнението ѝ е предвиден на 657 001 638 лв., като 85% от тях (558 451 392 лв.) са от Европейския социален фонд.

Третата ос на ОП „Добро управление” е свързана с подкрепа за реформите на структурите, процедурите и организацията в съдебната власт, синхронизиране на съдебната практика, развитие на алтернативните способи за разрешаване на правни спорове. Програмата предвижда продължаващи инвестиции за подобряване на професионалното развитие на магистратите, така че да се създадат възможности за обмяна на опит с други държави-членки и участие в мрежи за съдебно сътрудничество. Ще бъде насърчавано създаването и използването на видео-конферентни технологии от органите на съдебната власт, включително чрез доставка на необходимото оборудване за провеждане на отдалечени разпити на свидетели и трансгранични съдебни заседания. По програмата ще бъдат подкрепяни обучения, които осигуряват развитието на капацитета и повишаването на квалификацията на магистратите и съдебните служители. Специализирани обучения, насочени към магистрати и съдебни служители с ръководни и административни функции, както и към разследващите органи съгласно НПК. Ще бъдат финансирани обучения за лица, подпомагащи съдебния процес. Ще бъде подпомаган и процесът на обучение на магистратите и съдебните служители за придобиване на знания и компетенции за работа в средата на електронното правосъдие.

Макар все още да липсва одобрение от страна на ЕК на оперативна програма „Добро управление”, следва да се отбележи, че една от препоръките на ЕК по подобряване на тази програма, е за необходимост от даване на висок приоритет на частта, касаеща административната и съдебната реформа като се предвиди възможно най-ранно изпълнение на дейностите в тази част с осигуряване на достатъчно и навременно финансиране.

След одобряване от ЕК на оперативна програма „Добро управление” Окръжен съд Търговище, самостоятелно или в

сътрудничество с Министерство на правосъдието, може да кандидатства като бенефициент по оперативна програма „Добро управление”, по Приоритетна ос 3: Прозрачна и ефективна съдебна система, ПРИОРИТЕТ I. Повишаване на институционалния капацитет, ефективността и ефикасността на публичната администрация и съдебната система, мярка 2.2. Повишаване на квалификацията на магистратите, съдебните служители и разследващите органи.

1.2. Осъществяване на постоянно наблюдение върху съдебната практика на съдилищата от района, с оглед констатиране, анализиране, обобщаване и преодоляване на евентуална противоречива практика.

1.3. Службена страница в сайта на съда с достъп на всички магистрати за обсъждане на противоречива съдебна практика.

1.4. Планиране и провеждане на регионални съвещания за обсъждане и анализиране на практиката по определени възникнали за момента правни въпроси.

1.5. Продължаване на практиката на Окръжен съд – Търговище за активно участие в обсъждането и подготовката на становища във връзка с образувани тълкувателни дела от ВКС.

1.6. Подобряване условията на работа на служители от служба „Призовки”.

2. Усъвършенстване и мултиплициране формите на електронно правосъдие

В приетата от МП Стратегия за продължаване на реформата на съдебната система в условията на пълноправно членство в ЕС като стъпка към осъвременяване на дейността на правораздавателните структури е предвидена целенасочена и повсеместна унификация на интернет сайтовете на съдилищата на всички нива като средство за подобряване на ефикасността, прозрачността и последователността на съдебния процес.

До въвеждане на така предвидената унификация е необходимо:

2.1. Развитие и осъвременяване на електронната страница на Окръжен съд – Търговище с цел публичност и прозрачност на неговата дейност и осигуряване на широк достъп до правосъдие.

2.1.1. Ново оформление на електронната страница на съда с включване на нови раздели и актуализирана информация, с поднесена по достъпен начин информация за процедурата по съдебните дела чрез презентация под формата на слайд или видеоклип.

2.1.2. Създаване на специален раздел за законовата възможност за доброволно уреждане на споровете чрез медиация чрез посочване на адреси на действащи медиатори на територията на област Търговище и в страната.

2.1.3. Публикуване имената на съдебните заседатели.

2.1.4. Редовна текуща актуализация на раздела за новини и съобщения.

2.1.5. Създаване на служебен достъп за всички съдии от съдебния район до вътрешна страница в сайта, която ще е посветена на обучение и споделяне на съдебна практика.

2.2. Създаване на **пълно електронно досие на делата** във всички съдилища от района и унифицирането му. Поетапно увеличаване обема на информация, съдържаща се в електронното досие, предвиждащо включване на възможен максимален брой документи.

2.3. Изготвяне на **общи за всички съдилища от района правила за въвеждане на електронни документи**, съобразени с изискванията на ЗСВ и Правилника за администрацията в съдилищата, отнасящи се до организацията на работа по документооборота в електронен вариант.

2.4. Изготвяне на **общ интернет портал на районните съдилища** от района на Окръжен съд – Търговище и осигуряване на нормална интернет среда с повече от един доставчик на интернет.

2.5. Изпращане на **подлежащите на обявяване съдебни актове по електронен път на Търговския регистър** към Агенцията по вписванията. Тази организация на работа е обусловена от изискването на някои разпоредби от ТЗ, регламентиращи действията на съда в производство по несъстоятелност, вменяващи задължение за незабавно изпращане на някои от съдебните актове за обявяване. Подлежащите на незабавно обявяване актове ще се изпращат на търговския регистър от фирменото деловодство, защото в него е позициониран нарочен компютър, постоянно свързан с регистъра във връзка с пререгистрацията на търговските дружества. Описаната организация на работа ще даде възможност в рамките на половин час след постановяване на акта същият вече да е изпратен на

търговския регистър за обявяване по партидата на съответния търговец, което несъмнено е от значение особено в производствата по несъстоятелност, една от основните цели на които е бързина на процеса.

2.6. Продължаващи действия по внедряване и използване на Единната информационна система за противодействие на престъпността /ЕИСПП/ в пълен обем чрез своевременно предоставяне на информация към ядрото на ЕИСПП за резултатите от приключилите наказателни производства в съда.

3. Утвърждаване на политика за повече публичност и прозрачност в дейността на съда.

Подобряването на обществения образ на съдебната система е основно предизвикателство към магистратската общност. Наред с мерките за утвърждаване и спазване на висока професионална етика, органите на съдебната власт следва да предоставят достатъчно информация в публичното пространство за своите усилия в тази посока. Подобна линия на поведение би могла да допринесе за справянето с негативния образ на системата и подобряване на общественото доверие към нея. Негативните оценки на гражданите за работата на българския съд в по-голяма степен се дължат на непознаване на работата му и на невъзможност за вникване в проблемите и функциите му като правораздавателен орган – независим арбитър, задължен да прилага законите стриктно и еднакво спрямо всички. Налице е необходимост от нова и съвременна информационна политика на всеки съд.

Предвид ограниченията на бюджета на съдебната власт, несъмнено не е възможно откриване на щатни бройки за специалисти „Връзки с обществеността” във всички съдилища. Функцията на такъв специалист следва да се осъществява от съдия с добри комуникативни умения, подпомаган от съдебни служители – съдебния и системния администратор. Една активна дейност в областта на работа с медии и неправителствени организации несъмнено ще спомогне за изграждане на доверие към дейността на Окръжен съд – Търговище чрез отварянето му към обществото и за използване на медиите за разясняване на спецификата в неговата работа на гражданите и обществото като цяло.

Непоклатимото убеждение на представителите на българската магистратура, че съдията говори главно чрез

съдържанието на постановените от него актове и това е напълно достатъчно, следва да бъде преодоляно.

3.1. Редовни срещи на ръководството на съда с медиите.

3.2. Текуща връзка с медиите чрез определен съдия като лице за контакт с тях.

3.3. Актуална информация в сайта на съда.

3.4. Сътрудничество с НПО по общи проекти и в проекти за мониторинг на дейността на съда.

4. Противодействие на корупцията в съдебната система

4.1. Затвърждаване и стриктно спазване на принципа на случайния подбор при разпределение на делата и преписките в съда.

4.2. Въвеждане на правила за приемане и обработване на жалби и сигнали за корупция в съдебната система.

4.3. Постоянно обучение на съдиите по правилата на Етичния кодекс на българските магистрати.

4.4. Въвеждане на обективни критерии за подбор на съдебни служители, при утвърждаване на конкурсното начало.

5. Правосъдие близо до хората

5.1. Внедряване на специализиран софтуер за синтез на речта в помощ на хора с увредено зрение, незрящи, неграмотни и възрастни - **SpeechLab 2.0**, разработен от Българската асоциация за компютърна лингвистика. Програмата преобразува текстовете на протоколи от заседания, разпореждания, определения и съдебни решения в естествено звучащ аудио сигнал. Софтуерът ще бъде инсталиран на специален компютър в служба „Деловодство” на Окръжен съд – Търговище.

5.2. Изграждане на „синя стая” за изслушване на деца при спорове за родителска отговорност.

5.3. Изграждане на зала за **медиация**. Разясняване на медиацията като способ за доброволно уреждане на споровете чрез информация в сайта или по време на провеждане на дни на отворените врати.

5.4. Поднесена по достъпен начин информация за процедурата по съдебните дела чрез презентация под формата на флаери, лекции в училищата, видеоклипове в сайта на съда.

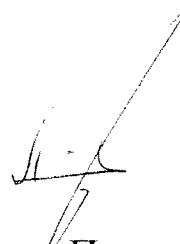
5.5. Ежегодно провеждане на Ден на отворени врати с различни целеви групи.

5.5. Оборудване на адвокатската стая с компютър с достъп до Интернет и „Апис“.

Заключение:

Настоящата концепция за стратегическо развитие на Окръжен съд – Търговище няма претенциите да изчерпи абсолютно всички аспекти на планирането, управлението и администрирането на работните процеси в Окръжен съд – Търговище. Посочените цели и предложените мерки за тяхното постигане все пак дават информация за пътищата и средствата за по-бързото достигане на максимална прозрачност, последователна отчетност и по-голяма ефективност в дейността на Окръжен съд – Търговище, за което съм готова да работя.

С уважение:

/Силвия Петрова/